

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 638/2567

นางกมลรัตน์ สุขेमโงท์ นางอรพิน บัวศรี กับพวกผู้ร้อง นางสาวจุริรา บัวศรีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1748, ป.พ.พ. มาตรา 1750, ป.วิ.พ. มาตรา 324

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องที่ 1 เป็นมารดาจำเลย ส่วนผู้ร้องที่ 2 เป็นพี่ชายจำเลยไม่ปรากฏว่าในการแบ่งปันทรัพย์มรดกนั้น ผู้ร้องทั้งสองกับจำเลยมีเหตุโกรธเคืองหรือทะเลาะกันมาก่อน ทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสองได้รับทรัพย์มรดกอื่นใดของผู้ตายไปจนเป็นที่พอใจแล้ว ลำพังเพียงผู้ร้องทั้งสองไม่ได้คัดค้านการโอนที่ดินนั้นไม่ได้หมายความว่าผู้ร้องทั้งสองยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย ประกอบกับเมื่อที่ดินพิพาทยังติดจำนองอยู่ย่อมเป็นเหตุให้การจัดการมรดกโดยแบ่งปันที่ดินอันมีภาระจำนองให้แก่ทายาททุกคนเป็นการไม่สะดวก ดังนั้น การที่ผู้ร้องทั้งสองทราบว่าจำเลยโอนที่ดินพิพาทเป็นของตนเองโดยไม่ได้คัดค้านจึงยังไม่ถือเป็นพฤติการณ์โดยชัดแจ้งว่าผู้ร้องทั้งสองแสดงเจตนาสละสิทธิไม่รับส่วนแบ่งในที่ดินพิพาท และมีได้เป็นเรื่องที่แสดงว่าได้มีการแบ่งปันทรัพย์มรดกของผู้ตายเสร็จสิ้นแล้ว จำเลยจดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทของผู้ตายมาโดยผู้ร้องทั้งสองมิได้คัดค้านเนื่องจากที่ดินติดจำนองจึงเป็นการครอบครองที่ดินพิพาทแทนผู้ร้องทั้งสอง ผู้ร้องทั้งสองซึ่งมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งกรรมสิทธิในที่ดินพิพาทด้วยจึงมีสิทธิขอให้กันส่วนเงินจากการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากวันที่ 28 เมษายน 2564 โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลย นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 42517 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นทรัพย์มรดกของนายทองย้อย ผู้ตาย ที่จำเลยเป็นผู้จัดการมรดก ก่อนถูกบังคับคดีนี้ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 จำเลยได้เปลี่ยนแปลงทะเบียนในโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นชื่อจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายต่อมาวันที่ 6 ตุลาคม 2564 โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 2825 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ที่ดินโฉนดเลขที่ 4197 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พร้อมสิ่งปลูกสร้าง และที่ดินโฉนดเลขที่ 5463 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ที่ผู้ร้องที่ 1 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ด้วยรวมที่ดิน 4 แปลง ผู้ร้องที่ 1 ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมและทายาทโดยธรรมของผู้ตาย กับผู้ร้องที่ 2 ในฐานะทายาทโดยธรรมของผู้ตายยื่นคำร้องขอให้กันส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวทุกแปลงให้แก่ผู้ร้องทั้งสอง โจทก์ยื่นคำคัดค้านเฉพาะที่ดินโฉนดเลขที่ 42517 เนื่องจากได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์เป็นของจำเลยแล้วก่อนที่ผู้ร้องทั้งสองจะยื่นคำร้องขอกันส่วน เมื่อขายทอดตลาดได้เงินเท่าใดจึงไม่ต้องกันส่วนให้ผู้ร้องทั้งสอง สำหรับที่ดินแปลงอื่นที่ผู้ร้องทั้งสองขอกันส่วน โจทก์ไม่คัดค้าน ขอให้ยกคำร้องในส่วนที่ดินแปลงดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าให้กันส่วนเงินจากการขายทอดตลาด ที่ดินโฉนดเลขที่ 42517 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ที่ดินโฉนดเลขที่ 2825 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (ที่ถูก พร้อมสิ่งปลูกสร้าง) ที่ดินโฉนดเลขที่ 4197 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (ที่ถูก พร้อมสิ่งปลูกสร้าง) และที่ดินโฉนดเลขที่ 5463 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (ที่ถูก พร้อม

สิ่งปลูกสร้าง) ให้แก่ผู้ร้องที่ 1 กิ่งหนึ่งในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม และอีกหนึ่งในสามส่วนของ ทรัพย์มรดก และให้ผู้ร้องที่ 2 หนึ่งในสามส่วนของทรัพย์มรดก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ อุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงยุติฟังได้ว่า จำเลยเป็นบุตรสาวผู้ร้อง ที่ 1 กับนายทองย้อย ผู้ตาย ส่วนผู้ร้องที่ 2 เป็นพี่ชายจำเลย เดิมที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 42517 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีชื่อผู้ตายเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ วันที่ 2 ธันวาคม 2558 ผู้ตายนำที่ดินพิพาทจำนองไว้กับนางรัชนี ต่อมาวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 ผู้ตายถึงแก่ ความตาย วันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 ศาลมีคำสั่งตั้งจำเลยเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ดินพิพาทถูกจดทะเบียนโอนเป็นชื่อจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตาย และในวันเดียวกันจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกโอนที่ดินพิพาทเป็นของตนเอง วันที่ 28 เมษายน 2564 โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินพิพาท ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 2825, 4197 และ 5463 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ศาลชั้นต้นพิพากษาให้กันส่วนเงินที่ได้จาก การขายทอดตลาดให้แก่ผู้ร้องทั้งสอง คู่ความไม่อุทธรณ์ คดีส่วนนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิขอกันส่วนเงินที่ได้จาก การขายทอดตลาดที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 42517 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก หรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องที่ 1 เป็นมารดาจำเลย ส่วนผู้ร้องที่ 2 เป็นพี่ชายจำเลยไม่ปรากฏว่าในการ แบ่งปันทรัพย์มรดกนั้น ผู้ร้องทั้งสองกับจำเลยมีเหตุโกรธเคืองหรือทะเลาะกันมาก่อน ทั้งไม่ปรากฏ ว่าผู้ร้องทั้งสองได้รับทรัพย์มรดกอื่นใดของผู้ตายไปจนเป็นที่พอใจแล้ว ลำพังเพียงผู้ร้องทั้งสองไม่ ได้คัดค้านการโอนที่ดินนั้นไม่ได้หมายความว่าผู้ร้องทั้งสองยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย ประกอบกับ เมื่อที่ดินพิพาทยังติดจำนองอยู่ย่อมเป็นเหตุให้การจัดการมรดกโดยแบ่งปันที่ดินอันมีภาระจำนอง ให้แก่ทายาททุกคนเป็นการไม่สะดวก ดังนั้น การที่ผู้ร้องทั้งสองทราบว่าจำเลยโอนที่ดินพิพาทเป็น ชื่อตนเองโดยไม่ได้คัดค้านจึงยังไม่ถือเป็นพฤติการณ์โดยชัดแจ้งว่าผู้ร้องทั้งสองแสดงเจตนาสละ สิทธิไม่รับส่วนแบ่งในที่ดินพิพาท และได้เป็นเรื่องที่แสดงว่าได้มีการแบ่งปันทรัพย์มรดกของ ผู้ตายเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนโจทก์ไม่นำพยานหลักฐานมาสืบให้เห็นเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ ตามที่ผู้ร้องทั้งสองนำสืบว่า ผู้ร้องทั้งสองไม่ได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยและจำเลยยังไม่จัดการ แบ่งปันทรัพย์มรดกของผู้ตายให้เสร็จสิ้นไป แต่จำเลยจดทะเบียนรับโอนมรดกที่ดินพิพาทของ ผู้ตายมาโดยผู้ร้องทั้งสองมิได้คัดค้านเนื่องจากที่ดินติดจำนองจึงเป็นการครอบครองที่ดินพิพาท แทนผู้ร้องทั้งสอง ผู้ร้องทั้งสองซึ่งมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทด้วยจึงมีสิทธิขอให้ กันส่วนเงินจากการขายทอดตลาดที่ดินพิพาทได้ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้กันส่วนเงินจาก การขายทอดตลาดในที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องทั้งสองมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

นพรัตน์ ชลวิทย์ · กัมปนาท วงษ์นรา · ธนาคม ลิ้มภักดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/638/2567>